

Årsrapport 2010

Samfunn	Tjenester
Medarbeidere	Økonomi

Årets rapport

Rapporteringen til kommunestyret for året 2010 skjer gjennom to dokumenter:

- **Regnskapet** redegjør detaljert for kommunens økonomiske resultat. Budsjett for 2010 ble vedtatt som del av handlingsprogrammet, og justert ved behandlingen av tertialrapportene.
- **Årsrapporten** redegjør for samfunn, tjenester, medarbeidere og økonomi. Rådmannens mål for 2010 ble vedtatt i handlingsprogrammet og rapporteres i årsrapporten.

Årsrapporten gjelder bare de funksjonene rådmannen har ansvaret for. Dokumentet omfatter derfor ikke politiske styringsorganer og selskaper/foretak. Det vises til egne årsrapporter, som behandles i selskaps-/foretaksorganene.

Med utgangspunkt i standard for noter og årsberetning defineres økonomikapitlet i denne årsrapporten til å være kommunens årsberetning. Årsrapporten for øvrig er tilleggsinformasjon.

Innhold

Rådmannens kommentarer	side 1
Samfunn	side 3
Tjenestene	side 6
Medarbeidere	side 16
Økonomi	side 18

Rådmannens kommentarer

Ett år i omstillingens tegn avløses av et nytt... Vel vitende om de utfordringene fremtiden bringer i økonomisk henseende har mer eller mindre alle deler av kommuneorganisasjonen arbeidet for å oppnå et akseptabelt kostnadsnivå for tjenesteproduksjonen.

Forventningene til offensiv tjenesteutvikling, nybygg og oppgradering av eksisterende anlegg passer i liten grad med kommunens økonomiske evne for tiden. Konsekvensen er merkbar for både innbyggere generelt, brukere og medarbeidere spesielt.

Åpningen av Høvik skole markerte riktignok en milepæl for skoleutviklingen i Lier. En godt gjennomført byggeprosess i samspillmodell bidro både til så vel et vellykket økonomisk resultat som en skole med den fleksibilitet som fordres for å møte morgendagens pedagogiske utfordringer.

Den sterkere økonomiske kontrollen og de nye rapporteringsrutinene bidrar til bedre ressursstyring. Omleggingen bryter forholdsvis mye med tidligere praksis i kommunen og innebærer at det er lagt ned en betydelig innsats der den virkelige effekten først viser seg over tid.

Nettopp usikkerheten rundt ressursbehovet i omsorgsområdet var årsaken til at kommunestyret tilførte ekstra midler til disse tjenestene. Her viser likevel resultatet at den midlertidige rammeøkningen ikke kom til anvendelse fullt ut.

Til gjengjeld er det registrert en urovekkende utvikling innen barnevernet og sosiale tjenester. Tendensen i barnevernet likner den som gjelder for landet for øvrig, mens vi opplever å gå litt i utakt med kolleger på sosialområdet.

Om målet for nærvær – fraværet av sykemeldinger – ikke er nådd fullt ut, tegnes det et bilde av en situasjon i bedring. For enkelte virksomheter som har rettet fokus mot arbeidstakernes helse og tilstedeværelse er endringen betydelig i positiv forstand.

Årets driftsresultat på 28, 6 millioner kroner er til å leve med, - isolert sett; noe under det budsjetterte og forutsatte, men likevel tilstrekkelig på plussiden til at det ikke ser helt svart ut. Bismaken er knyttet til hvordan lånte midler – helt legalt – kommer inn i driftsregnskapet og bidrar til å finansiere alminnelig drift. Dette er riktignok en ordning som er under gradvis avvikling, men fortsatt vil den være med på å gi et skjevt inntrykk av situasjonen.

Lier, 28.mars 2011

Hans-Petter Christensen
Rådmann

Samfunn

Grønne Lier

Kommunestyret har vedtatt ”Grønne Lier” som visjon for kommunen. Visjonen om å bevare, oppleve og utnytte skal ligge til grunn for de veivalg og prioriteringer som gjøres nå og framover.

Foto: Hans-Petter Christensen

Rådmannens mål

Grønne Liers miljøhandlinger

- Ha utarbeidet miljøprogram for Lierstranda utviklingsprosjekt, der nullutslipp innarbeides som en premiss.

Status: *Ikke i mål, men har tatt et skritt i retning av miljøprogram.*

Basert på gjennomført mulighetsstudie ble Energi- og klimanøytralitet vedtatt som en premiss for utviklingen av fjordbyen. Det er gjennomført et faglig arbeid som danner et grunnlag for videre arbeid med miljøprogrammet.

Kommuneplanen

Kommuneplanen ble behandlet i kommunestyret i desember 2009. Gjennom meklingsmøter 1. juni (uten Lierstranda) og 26. november (om Lierstranda) ble innsigelser fra statlige myndigheter behandlet. Drammen kommune frafalt sin innsigelse etter inngåelse av avtale om plansamarbeid om Brakerøya - Lierstranda. Meklingsprotokollen er primo 2011 godkjent av kommunestyret, som oversender kommuneplanen til Miljøverndepartementet for avgjørelse mht. gjenstående innsigelser mot Lierstranda, Klinkenberghagan, Espedals handelsgartneri, Bærø og Åby.

Miljøkommunen Lier

Det nyetablerte bioenergibaserte fjernvarmeanlegget på Høvik/Stoppen startet i januar levering av varme til Lierhallen, Høvik og Stoppen skoler, Lier stadion undervarme, St.Hallvard og Lier videregående skoler og til slutt St.Hallvardhallen, som heretter får varme med minimalt klimagassutslipp.

På Bilbo og Frantz Hegg gartneri ble det i høst etablert bioenergisentraler. Varmeleveranse til Bilbo og Rådhuset, Hegg skole og Hegg gartneri kom i gang i perioden oktober – desember og det er inngått avtaler om levering til flere private kunder. Sammen med sentralen på Lier sykehus er dermed

varmeproduksjonsanleggene i fjernvarmesystemet for Lierbyen på plass. Videre utbygging av distribusjonsnettet og tilknytning av nye kunder samordnes med VA-sanering og øvrig fornyelse av infrastruktur i Lierbyen.

Høvik skole ble ferdigstilt med lavenergistandard.

I OPS-konkurransen for Kulturhus satte kommunen tydelige miljøkrav. Dette resulterte i et planlagt bygg som inklusive gammel bygningsmasse tilfredsstiller lavenergistandard.

Arkitektkonkurransen for Hegg skole ga et vinnerutkast som møtte kravene til passivhusstandard på en god måte.

Kulturhus Lierbyen OPS-konkurranse

Kommunestyret godkjente (02.03.2010) konkurransegrunnlag og prosess for valg av OPS-leverandør. Etter dette ble konkurransen utlyst på Doffin og TED (EU-markedet). OBAS AS, Backe Prosjekt AS og Skanska Norge AS ble prekvalifisert for deltakelse i konkurransen og fikk utdelt konkurransegrunnlag i oppstartmøte den 2. juli.

Videre prosess med utarbeidelse/revisjon av tilbud, evaluering og forhandlinger pågikk iht. planene ut året – med sikte på ferdigstilling i januar 2011 for behandling i kommunestyret 8. mars 2011.

Samarbeidsprosjektet Buskerudbyen

Buskerudbyen ble opprettet som et femårig hovedprosjekt fra 1. januar 2010. Formålet er samordnet planlegging av areal, transport og miljø. Det er et samarbeid mellom 5 kommuner, fylkeskommunen, Kystverket, Fylkesmannen, Jernbaneverket og Statens Vegvesen. I 2010 er det utarbeidet planprogram for felles areal- og transportplan og 30 millioner kroner fra statlig tilskudd (belønningsordningen), Buskerudbypakke 1 er fordelt til konkrete tiltak for å redusere bilbruken og øke kollektivandelen i området.

Buskerudbyen: Torbjørn Tandberg

KVU for godsterminal

Jernbaneverket har i et par år arbeidet med en Konseptvalgutredning for ny godsterminal i Drammensregionen. Lier kommune har hatt representanter i styringsgruppe og prosjektgruppe. Utredningen skal tjene som grunnlag for vedtak i Samferdselsdepartementet om det skal bygges ny godsterminal i Drammensregionen og i tilfelle hvor den skal ligge. Den er beregnet ferdig sommer 2011.

Riksvei 23

Statens vegvesen har i 2010 utredet alternative kryssutforminger mellom RV 23 og det lokale veinettet på Linnes. 8. mars 2011 tok Kommunestyret stilling til hvilket alternativ som skal legges til grunn for regulering av krysset og 17. mars ble planoppstart kunngjort. Reguleringsplanen beregnes ferdig behandlet innen sommeren 2013. Den vil bli lagt til grunn for søknad til Stortinget om bompengereordning.

Gullaug

I statsbudsjettet for 2010 ble det avsatt 250 mill kr til kjøp av tomt på Gullaug for nytt sykehus i Drammensregionen. Helse Sørøst RHF og Dyno inngikk intensjonsavtale om sykehusstomten og på bakgrunn av dette er det igangsatt arbeid med områderegulering

på Gullaug. Planen har vært til offentlig ettersyn. I foretaksmøte mellom Helsedepartementet og Helse Sørøst RHF 6. jan. 2011 ble det besluttet at Helse Sørøst ikke skulle gå videre med planlegging på Gullaug. Planutvalget vedtok derfor 18. jan. 2011 å stille områdereguleringen i bero.

Befolkningsdata

Befolkningsdata pr. 1.1	2008	2009	2010	2011	Endring siste år
Innbyggere ialt	22 700	22 873	23 267	23 580	313
0-5 år	1 779	1 784	1 806	1 783	-23
6-15 år	3 180	3 141	3 196	3 261	65
16-66 år	15 147	15 313	15 570	15 753	183
67-79 år	1 729	1 773	1 840	1 941	101
80-89 år	747	738	734	720	-14
over 90 år	118	124	121	122	1

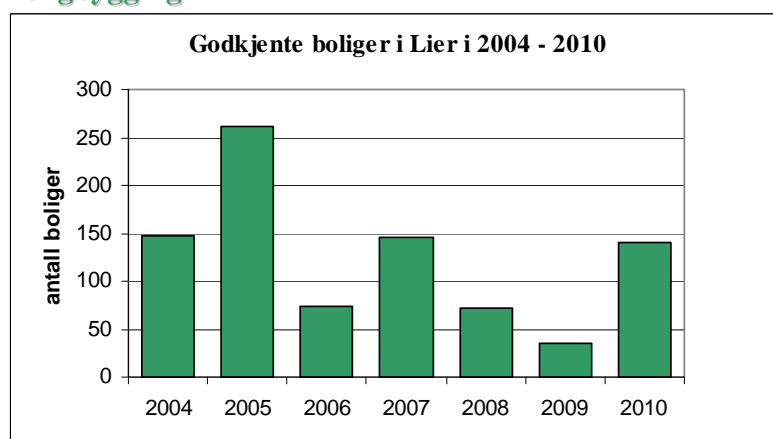
Liers befolkning økte med 313 personer eller 1,3%. 0-5 åringene har de siste årene hatt en vekst, men i 2010 ble gruppen redusert med 1,3%. 6-15 åringene øker med 2%. Den største veksten er i gruppen 67-79 år som øker med 5,5%. Gruppen over 80 år reduseres med 1,5%.

Arbeidsledighet

	Lier	Lier	Lier	Gj.snitt sml. Kom.	Gj.snitt Komgr. 13	Gj.snitt Buskerud	Landet u/ Oslo
Arbeidsledige	2008	2009	2010	2010	2010	2010	2010
Andel arbeidsledige 16-24 år	1,0	1,0	0,8	2,0	2,3	2,2	2,1
Andel arbeidsledige 25-66 år	1,1	1,6	1,7	1,8	2,2	2,0	2,0

Tabellen viser registrerte arbeidsledige i prosent av befolkningen pr 31.12. Andelen av unge arbeidsledige, 16-24 år, har holdt seg stabilt lav og sank noe i 2010. I den største gruppen av arbeidstakere, 25-66 år, har ledigheten økt fra 1,6 % i 2009 til 1,7 % i 2010. Lier ligger fortsatt under sammenlikningsgruppene, men Kommunegruppe 13, Buskerud og landet har samme nivå som 2009, mens sammenlikningskommunene hadde en nedgang.

Boligbygging

Etter sterk nedgang i 2008 og 2009 økte antall byggemeldte boliger i 2010 til et mer "normalnivå" i forhold til tidligere år. Fra 2009 til 2010 ble det en økning fra 35 til 140 byggemeldinger.

Tjenestene

Grunnskole og PPT

Grunnskole og PPT (tall i 1000 kr)	Regnskap 2010	Budsjett 2010	Avvik 2010
Lønn fratrukket syke- og sv.ref	230 155	236 372	-6 217
Driftsutgifter inkl mva ref	36 638	26 456	10 182
Inntekter eks. syke. sv ref og mva ref	-24 899	-22 943	-1 956
Driftsresultat	241 894	239 885	2 009

Årsresultatet for skolene viser gjennomgående god økonomisk kontroll. I noen tilfeller foreligger et styrt overforbruk på grunn av planlagte innkjøp og bruk av over-/underskuddsfond.

Det totale overforbruket er i hovedsak knyttet til fellesområdet i forhold til skyssutgifter grunnskole og kjøp av tjenester.

På fellesområdet for skole blir det ført utgifter som dekker skyss for barn i barnehage, habilitering og skole. Dette området har hatt et overforbruk over de siste årene og det arbeides med styrket kontroll, styring av tilbudet og reduksjon av forbruket. Det vurderes om skyssutgiftene skal fordeles til de tjenesteområdene som belaster regnskapet.

Lier kommune kjøper skole- og SFO plasser av Drammen kommune og Frydenhaug skole. I 2010 økte antallet elever fra Lier kommune og i tillegg økte prisene mer enn varslet.

Rådmannens mål

Grunnskolen

- Alle skolene har en hyppig og systematisk kartlegging av elevenes leseferdigheter og en praksis som møter behovet for tidlig innsats i leseopplæringen.
- Alle barn i skolefritidsordningen har tilbud om fysisk aktivitet.

Status: *Oppnådd*

- Alle skolene følger opp kommunens plan for språk og leseutvikling. De gjennomfører hyppige kartlegginger av leseutviklingen og de iverksetter tidlig innsats.
- Alle barn i SFO har tilbud om fysisk aktivitet

Åpning av Høvik skole

Høvik skole ble offisielt åpnet august 2010. Lier kommune har fått et praktbygg vi kan være stolte av!

Flyttingen gikk som planlagt, og samorganisering av personalet har skjedd uten bruk av ekstern hjelp. Både elever og ansatte er fornøyde og bygget ser ut til å fungere som det gode skolebygget det er tenkt å være.

Høvik skole har elever fra 1. til 10. trinn og har velkomstklasser for nye minoritetspråklige elever. I dag går det 575 elever ved skolen, kapasiteten er på ca 900 elever.

Fri leksehjelp

Leksehjelp er innført for elever i 1. til 4. trinn. Skolene varsler om utfordringer fordi det ikke tilbys skyss i etterkant av leksehjelp, at bemanningen i leksehjelptilbudet ikke er pedagogisk utdannet og elevgruppene kan oppleves som store.

Barnehage

Barnehage (tall i 1000 kr)	Regnskap 2010	Budsjett 2010	Avvik 2010
Lønn fratrukket syke- og sv.ref	26 073	27 482	-1 409
Driftsutgifter inkl mva ref	131 153	132 286	-1 133
Inntekter eks. syke. sv ref og mva ref	-147 405	-149 853	2 448
Driftsresultat	9 821	9 915	-94

Samlet gikk barnehageområdet gikk med et lite overskudd sammenholdt med budsjett.

Linnestranda og Dambråtan har svært små budsjettavvik, mens Hennemmarka har et resultat som er 0,6 mill kr. bedre enn budsjettet. Dette skyldes i hovedsak besparelser for lønn, stort sykefravær hvor inntektene av refusjoner har vært høyere enn utgiftene til vikarer, samt utlån av styrer.

Fellesområdet viser totalt et avvik/merforbruk på 0,48 mill kr. Dette er summen av noen få mindre avvik (som for eksempel at søskenmoderasjonsordningen ble 100.000 kroner dyrere enn budsjettet). Det ble avsatt 214.000 kr til fond etter avregning av skjønnsmidlene for 2010 (uten denne avsetningen, ville merforbruket vært halvert).

Foto: Hanne Thorhalsson

Tjeneste 2213 *tilrettelagte tiltak* endte som budsjettet, på 6,8 millioner kr.

Rådmannens mål

Barnehager

- Innføre et kvalitetssystem for kommunale og private barnehager.

Status: *I rute*

Det er utarbeidet en kvalitetsplan som ble vedtatt politisk i juni.

Omsorgstjenester

Omsorgstjenester (tall i 1000 kr)	Regnskap 2010	Budsjett 2010	Avvik 2010
Lønn fratrukket syke- og sv.ref	228 446	230 952	-2 506
Driftsutgifter inkl mva ref	51 376	51 553	-176
Inntekter eks. syke. sv ref og mva ref	-24 297	-19 885	-4 412
Driftsresultat	255 526	262 619	-7 093

Tjenesteområdet gikk med et overskudd på 7 mill kr. Samlet sett er det overskudd på lønn og merinntekter på brukerbetalingene i institusjon og statlige refusjoner.

9 av 11 virksomheter gikk med overskudd, mens 2 gikk med underskudd. Fellesområdet har et overskudd på 2,4 mill kr. i hovedsak knyttet til økning i rammene som ikke er fordelt ut på virksomhetene.

Virksomheter med størst overskudd:

- Psykisk helse (2,2 mill kr.) har redusert kjøp av institusjonsplasser fra private, samt hatt lite innleie ved ledige stillinger.
- Øvre Lier hjemmetjeneste (1,4 mill kr.) hadde noe senere oppstart enn planlagt av demensboliger på Gifstad.
- Øvre Lier bofellesskap for funksjonshemmede (1,4 mill kr.): I hovedsak nedleggelse av bofellesskap på Nedre Opsahl, og vakant fagkonsulentstilling deler av året.

Virksomheter med underskudd:

- Frogner sykehjem (0,77 mill kr.) har gjort tiltak for å tilpasse seg rammen, men har ikke klart å komme i mål i 2010.
- Underskudd ved Habiliteringsvirksomheten (1,9 mill kr.) er knyttet til økning i vedtak for brukerstyrt personlig assistent og økning i avlastning på 5 barn.

Rådmannen har hatt som mål å oppnå økonomisk balanse i virksomhetene og har med bakgrunn i årsaken til rammeøkningen ikke fordelt alt ut på virksomhetene. Overskudd er ikke målsettingen, men med sikte på kravene til omstilling fra 2011 er det heller ikke ønskelig å øke aktiviteten. Innsparinger som følge av sen oppstart eller reduksjon i tjenestebehovet er derfor ikke omdisponert til andre formål.

Alle omsorgsvirksomhetene deltar i et omstillingsarbeid som del av strukturprosjektet med hovedmål om: ”Omsorgstjenester med god kvalitet, til et kostnadsnivå blant de 10 laveste i landet”. Arbeidet ble igangsatt høsten 2010, og tiden har vært benyttet til å skape forståelse og nødvendig forankring hos medarbeiderne for det videre arbeidet. Det har vært arbeidet i virksomhetene med å identifisere tiltak for å øke kvaliteten, samtidig som man har hatt fokus på riktig bruk av ressursene. Noe av ”overskuddet” på lønn er resultat av arbeid med å redusere bruk av overtid. Fra 2009 til 2010 er bruk av overtid redusert med mer enn 5 200 timer i de 11 virksomhetene.

Rådmannens mål

- **Ha gjennomført programmeringsfasen for nytt sykehjem som grunnlag for et eventuelt forprosjekt.**
- **Ha tilpasset driftsnivået i omsorgstjenestene til ressurstilgangen.**

Status: *Delvis nådd*

Som meldt i tertialrapporteringen har arbeidet med programmeringen blitt sterkt forsinket, bl.a. på grunn av sykdom. I møte den 23. september ga formannskapet rådmannen fullmakt til å gå i forhandlinger med grunneiere. Aktuelle grunneiere er kontaktet for å fremforhandle opsjonsavtale. Endelig valg av tomt og programmeringsarbeidet vil, etter revidert fremdriftsplan, være gjennomført i løpet av første halvår 2011.

Som nevnt i innledningen hadde 9 av de 11 virksomhetene som omfatter omsorgstjenestene et positivt økonomisk resultat i 2010.

Boliger for demente

6 leiligheter i Gifstadbakken 9 ble tatt i bruk i begynnelsen av mars. Kostnadene til ombyggingen ble i underkant av 2 mill kroner, eks mva, mens de planlagte kostnadene var i underkant av 2,6 mill kroner. Boligene eies av Lier Boligselskap AS.

Arbeids-, aktivitets- og fritidstilbud til funksjonshemmede

Det er etablert et samarbeidsutvalg mellom Lier kommune og NAV. NAV har ansvaret for alle innbyggere som på sikt vurderes å ha hel eller delvis evne til deltakelse i det ordinære arbeidslivet. Kommunens ansvar er knyttet til innbyggere som ikke kan nyttegjøre seg tiltak i regi av NAV, samt personer uten evne til selvstendig arbeid.

Formannskapet har anmodet rådmannen om å henvende seg til Lier ASVO for eventuell samlokalisering mellom bedriften og Lier arbeidssenter, - og å legge frem egen sak om dette. Henvendelse til Lier ASVO er foretatt, men leie av lokaler kan rammes av regelverket for offentlige anskaffelser og må derfor utredes særskilt.

Helse- og sosialtjenester

Helse- og sosialtjenester (tall i 1000 kr)	Regnskap 2010	Budsjett 2010	Avvik 2010
Lønn fratrukket syke- og sv.ref	62 305	54 288	8 017
Driftsutgifter inkl mva ref	75 646	51 876	23 770
Inntekter eks. syke. sv ref og mva ref	-22 887	-20 870	-2 017
Driftsresultat	115 064	85 294	29 770

Tjenestområdet meldte tidlig om store potensielle overskridelser, Barnevern og sosial endte med et underskudd på 27 mill kr.

Sosialtjenesten

Som meldt i rapportene 1. og 2. tertial lå det an til et overforbruk for den kommunale delen av NAV (Sosialtjenesten) på mellom 13 og 17 mill kroner. Denne merkostnaden var i hovedsak fordelt på økonomisk sosialhjelp med mellom 7 og 10 mill, kvalifiseringsstønsordningen med mellom 4-5 mill, rusbehandling med vel 1 mill. og introduksjonsstønsnaden med 1,3mill.

Det endelige resultatet for 2010 ble et overforbruk på vel 15 millioner kroner, fordelt med ca. 10,5 mill på økonomisk sosialhjelp, 2,5 millioner på kvalifiseringsstønsordningen, 1,1 mill på rusbehandling og 1 mill på introduksjonsstønsnaden.

Antall sosialstønsnadmottaker økte med 76 (14 %) fra 539 i 2009 til 615 i 2010. 539 og 615, inkluderer hhv 85 og 70 mottakere av kvalifiseringsstønsnad. Enkelte av disse kan for en periode i løpet av året også ha mottatt sosialhjelp. Det antall sosialhjelpsmottakere som fremgår av KOSTRA-tallene er 501 (2009) og 597 (2010 – foreløpige tall) fordi enkelte stønsnads kategorier, som introduksjonsstønsnaden og lån, ikke omfattes av statistikken.

Årsakene til overskridelsene på sosialhjelps budsjettet er en blanding av at flere (ca 14 %) er vurdert å ha behov for sosialhjelp, at deres behov for økonomisk hjelp er større enn tidligere. Den gjennomsnittlige, årlige stønsnaden er økt med 7 000 kroner. Trolig er det også forårsaket av at praksis er endret når det gjelder hvem som mottar sosialhjelp og utmåling av slik bistand ut over fastsatte normer. Arbeidet for å sette mottakerne i stand til å klare seg uavhengig av sosialhjelp har ikke lyktes i tilfredsstillende grad.

Fra 2009 til 2010 økte den gjennomsnittlige arbeidsledigheten pr. mnd. med ca 14 %, noe som også er en medvirkende årsak til overskridelsene.

I 2. og 3. tertial har det spesielt vært fokusert på å komme nærmere måltallet for kvalifiseringsordningen, og dermed redusere det meldte overforbruk, ca 5 mill kroner, ved utgangen av 1. tertial. Det endelige resultatet ble et merforbruk på 2,5 mill kroner over budsjett.

	Antall månedsverk	Måltall	Over måltall
1. tertial:	264	176	88
2. tertial:	226	176	50
3. tertial:	102	176	-74
Totalt:	592	528	528

Antall deltagere i kvalifiseringsordningen var 85 i 2009 og 70 i 2010.

I tertialrapporteringen er det meldt om et overforbruk på ca. 1,1 mill kroner til rusbehandling. Det endelige resultatet for 2010 ble et overforbruk på ca 1,1 mill. kroner.

	1. tertial	2. tertial	3. tertial	Sum	Budsjett	Avvik
2 009	634 091	790 230	815 612	2 239 933	1 396 400	843 533
2 010	855 805	842 524	896 361	2 594 690	1 467 000	1 127 690
<i>Endring</i>	<i>221 714</i>	<i>52 294</i>	<i>80 749</i>	<i>354 757</i>	<i>70 600</i>	<i>284 157</i>

I 2009 ble det kjøpt rusbehandling i og utenfor institusjon for totalt 10 personer, mens det i 2010 ble kjøpt slike tiltak for 12 personer.

Barneverntjenesten

Som meldt i 1. tertial 2010 lå det an til et overforbruk for barneverntjenesten på ca. 6 millioner kroner, gitt at forbruket resten av året ble som ved utgangen av 1. tertial. Det ble rapportert om et stort press på Barneverntjenestens medarbeiderne, forårsaket av et stort antall saker over lang tid.

I 2. tertialrapport meldte rådmannen at det lå an til et overforbruk totalt sett for virksomhetene opp mot 28 millioner kroner hvorav sosialtjenesten/NAV og barneverntjenesten representerer 19 millioner kroner. Det endelige resultatet i 2010 ble et overforbruk på 9,9 millioner kroner.

Hovedårsaken er økningen i antall barn i hjelpe-/omsorgstiltak. Ved inngangen til 2010 var det 149 barn i hjelpetiltak, mens det ved utgangen av 2010 var 183, dvs. 34 flere. I samme tidsrom økte antall barn i omsorgstiltak fra 40 (32 i fosterhjem og 8 i institusjon) til 44 (36 i fosterhjem og 8 i institusjon). Totalt er dette en økning på 38 barn. Dersom vi antar en gjennomsnittlig månedlig kostnad på 20 000 pr. barn pr måned, utgjør denne kostnaden vel 9 millioner kroner. Det avgjørende er imidlertid hvor lenge hvert barn er i tiltak. I dag foreligger det ikke tilfredsstillende statistikk på dette området.

Andel barn med barneverntiltak som andel av innbyggere i aldersgruppen 0-17 år har økt fra 3,9 til 4,5 (foreløpige KOSTRA-tall). Andel barn i kommunegruppe 13 var for 2010 i gjennomsnitt: 4,2. Landsgjennomsnittet var i 2010 på 4,5.

Både kommunene og staten har oppgaver og ansvar på barnevernområdet. Den kommunale barneverntjenesten skal blant annet gi råd og veiledning, foreta undersøkelser, treffe vedtak etter loven eller forberede saker for behandling i fylkesnemnda og iverksette og følge opp tiltak. Det statlige regionale barnevern har som oppgave å skaffe tilveie fosterhjem og institusjonsplasser.

Kommunenes betalingsplikt fastsettes gjennom statlige betalingssatser. I 2010 har den kommunale kostnaden til plass i barneverninstitusjoner vært 33 358 kroner pr. plass/måned. Fosterhjem, beredskaps- og familiehjem har ligget på 26 068 kroner pr. plass/måned.

I 1. tertialrapport ble det rapportert om et høyt sykefravær i barneverntjenesten, 14,5 % i 1. kvartal, mot 7,8 % i 1. kvartal 2009 og totalt 13,2 % i 2009. Dette er bedret med et gjennomsnittlig sykefravær i 2010 på 9,9 % (5,9 % og 3,9 % i 3. og 4. kvartal).

1,5 mill av merforbruket er knyttet til kjøp av advokatbistand ved nemndsbehandling (0,6 mill) og til kjøp av konsulenttenester for å få gjennomført undersøkelser og i verksatt tiltak innenfor de fastsatte frister (ca 0,9 mill)

Botilbud til og oppfølging av enslige mindreårige flyktninger er holdt innenfor budsjett.

Prosjekt "Forebygging av kjønnslemlestelse"

Tilbudet om samtale og frivillig underlivsundersøkelse startet høsten 2009 i Lier, Drammen og fire bydeler i Oslo. Tilbudet ble gitt til alle jenter/familier fra risiko land (dvs. land med forekomst av kjønnslemlestelse på 30 % og høyere) i 1.klasse, 5.klasse og på ungdomskolen. Tilbudet ble gitt fra skolehelsetjenesten ved helsesøstrene, tilbudet blir landsomfattende fra 2010.

Skoleåret 2009/2010 fikk 13 personer tilbud om samtale, og 9 samtaler ble gjennomført. Det ble ikke gjennomført noen undersøkelser.

Vederlagsordningen

I 2009 var det 8 som søkte vederlagsordningen for tidligere barnehjemsbarn, hvorav 4 ble tildelt vederlag.

I 2010 har 12 søkt om vederlag. Av disse er 3 tildelt vederlag, 1 er avvist og 4 er under behandling. 4 søknader kom inn i slutten av desember, og behandlingen av disse var dermed ikke påbegynt ved utgangen av året.

Vederlagsordningen løper frem til og med 31. januar 2011. Sekretariatet, som har brukt mye tid på å nå potensielle søkere i 2010, mener kommunen har iverksatt tilstrekkelige tiltak for å nå aktuelle søkere. Ved utgangen av 2010 var det utbetalt 3,4 av de 4,5 millioner kroner som er avsatt til formålet.

Samhandlingsreformen

Det er inngått en samarbeidsavtale mellom kommunene i helseområde Vestre Viken og Vestre Viken HF.

På grunnlag av denne skal det etableres lokale samarbeidsutvalg/- avtaler mellom kommunene og det enkelte sykehus. Dette arbeidet var ikke sluttført ved utgangen av 2010 og vil bli videreført i 2011. Arbeidet med å definere utskrivningsklare pasienter, som kommunen vil være økonomisk ansvarlig for fra 2012, er forsinket og vi ha prioritert i 1. tertial 2011.

Kommunene i Drammensregionen har startet opp arbeidet med å forberede lokalmedisinske tjenester. I dette arbeidet vil også etableringen av interkommunale bolighelsetiltak og legevaktens rolle i pasientforløpet, inkluderes.

Det er fortsatt ingen avklaring mht overlegehjemmelen knyttet til prosjektet om aktivt oppsøkende behandlingsteam (ACT-team) i samarbeid med Sykehuset Buskerud og Drammen kommune.

Kultur

Kultur (tall i 1000 kr)	Regnskap 2010	Budsjett 2010	Avvik 2010
Lønn fratrukket syke- og sv.ref	17 489	17 595	-106
Driftsutgifter inkl mva ref	9 858	8 539	1 320
Inntekter eks. syke. sv ref og mva ref	-5 058	-3 520	-1 538
Driftsresultat	22 290	22 613	-324

Kulturskolen har hatt store økonomiske utfordringer, og beskrives særskilt i eget pkt under. Både på kultur og fritid og park og idrett viser regnskapet forholdsvis store overskudd. Dette skyldes i hovedsak ledige stillinger/sykefravær og redusert tjenesteproduksjon ved kulturkontoret, ungdomsarbeidet og park og idrett. Salg av utstyr og økte inntekter fra brukerbetaling har også bidratt til overskudd innen park og idrett. Totalt sett hadde tjenesteområdet et overskudd.

Kulturskolen

Det har vært en vridning av etterspørselen hos brukere av kulturskolen. Interessen for korpsinstrumenter har vist en nedgang mens det er en økning i etterspørselen etter undervisning i andre disipliner. Piano, gitar, teater og tegning/maling har lange ventelister.

Det har vært jobbet mye med å utvikle og styrke kulturskolen gjennom nye tiltak. Målet er å øke aktiviteten og gi tilbud til flere elever samt korte ventelistene. Igangsetting av gruppetilbud har gjort at et betydelig antall flere elever har fått tilbud, men det har ikke i like stor grad lyktes å korte ventelistene til de mest attraktive aktivitetene. Spesielt når det gjelder piano og gitar har dette vært vanskelig da disse disiplinene er spesielt ressurskrevende.

- Det er satt i gang flere grupper i nye disipliner som dans, keramikk, tegning og teater. Flere av dem har blitt meget populære.
- I 2010 har kulturskolen utviklet to forskjellige kurstilbud som foregår i sfotiden. Særlig dansekurset har vært populært.
- Det er igangsatt kurstiltak for å øke rekruttering til korpsene.
- Ordningen med å tilby utvidet undervisningstid til redusert pris for enkeltelever opphører fra 2011 og frigjort kapasitet blir tilbudt nye elever.
- Ledige ressurser er i noe grad solgt til skolene.

Infrastruktur - Bygg, VA, Vei

Infrastruktur - Bygg, VA, Vei (tall i 1000 kr)	Regnskap 2010	Budsjett 2010	Avvik 2010
Lønn fratrukket syke- og sv.ref	53 301	55 650	-2 349
Driftsutgifter inkl mva ref	121 225	120 220	1 005
Inntekter eks. syke. sv ref og mva ref	-61 247	-62 929	1 682
Driftsresultat	113 279	112 941	338

Tjenesteområdet har siden 2008 fått rammene betydelig redusert med forventninger om kostnadskutt, effektivisering samt inntektsøkninger. Spesielt i 2010 ble utfordringene store da det ble lagt store rammekutt på enkelte virksomheter i tillegg til tidligere omstillingskrav.

Den kalde, snørike vinteren førte til store overskridelser på energi og brøytebudsjettet i 2010. Sammen med utfordringene rundt realisering av store rammereduksjoner over flere år, ga dette prognoser som viste at det lå an til et stort overforbruk. Tjenestområdet meldte om potensielle overskridelser på ca 5 mill i 1.tertial.

Det ble lagt ned stor innsats for å redusere det samlede overforbruket. Lier drift har arbeidet spesielt mye med endrings- og effektiviseringsarbeid innen renhold- og vaktmestertjenester. Dette arbeidet har gitt gode resultater, og sammen med sterkt fokus på kostnadsreduksjon på anlegg og eiendom, har det resultert i et betydelig mindre underskudd enn det lå an til tidligere i året.

Økologisk mat

Kommunens ambisjon er å oppnå en andel av økologisk mat, på 15 % innen 2015. Kjøkkentjenesten oppnådde mål om 4% økologisk mat i 2010, målsettingen for 2011 er 8 %.

Plan/Samfunn

Plan/Samfunn (tall i 1000 kr)	Regnskap 2010	Budsjett 2010	Avvik 2010
Lønn fratrukket syke- og sv.ref	19 642	19 386	257
Driftsutgifter inkl mva ref	7 779	3 930	3 849
Inntekter eks. syke. sv ref og mva ref	-13 184	-9 989	-3 194
Driftsresultat	14 237	13 327	911

Planseksjonen ble i 2010 pålagt en ekstra rammereduksjon tilsvarende 23 % i tillegg til tidligere omstillingskrav. Denne ble planlagt realisert ved naturlig avgang samt overføring av stillinger til tilsynet for små avløpsanlegg. Dette har ikke latt seg gjennomføre fullt ut.

Gebyrinntektene på plansaker, kart og oppmåling har vært nedadgående de siste årene, og denne trenden holder seg. Driftspostene er kraftig redusert, og bygge-, delings- og seksjoneringssaker bidrar med solid overskudd. Virksomheten har måttet tilbakeføre store beløp i tvangsmulkt inntektsført i tidligere år, og regnskapet viser derfor et stort overforbruk tilsvarende den ekstra rammereduksjonen.

Landbrukskontoret har hatt et solid overskudd i 2010 pga at stillinger har stått ubesatt i flere måneder. Langtids sykefravær og svangerskapspermisjoner er ikke fullt ut erstattet med vikarer, og dette gir et stort underforbruk av lønnsmidler.

Næringsutviklingsprosjektet

Næringsutviklingsprosjektet har kommet godt i gang og det er opprettet gode kontakter. Det er gjennomført flere møter med organisasjonene i landbruket og enkeltbrukere. Dette har resultert i flere ideer som det skal jobbes videre med, bla inn på tunet tiltak.

Hest som næring

Prosjektet "Hest som næring" går også sin gang og alle arbeidsgrupper er nå satt i aktivitet. Det foregår hestetelling i alle 8 kommuner. Det er opprettet god kontakt med de forskjellige kommunene. Det er gjennomført to nettverkssamlinger, med god oppslutning.

Fellestjenester, ledelse og politikk

Fellestjenester, ledelse og politikk (tall i 1000 kr)	Regnskap 2010	Budsjett 2010	Avvik 2010
Lønn fratrukket syke- og sv.ref	45 764	47 657	-1 893
Driftsutgifter inkl mva ref	27 774	26 926	848
Inntekter eks. syke. sv ref og mva ref	-8 682	-8 153	-528
Driftsresultat	64 856	66 429	-1 573

Rådmannsteamet hadde satt av midler til innleie av bistand i forbindelse med omstilling/strukturprosjekter, bla til prosjektansvarlig. Prosessen ble håndtert av egne ansatte, spesielt i stab og støtte. Dette har bidratt til et større overskudd.

I 2010 ble de økonomiske utfordringene store for stab og støtte. Virksomheten var en av de som fikk store rammekutt i tillegg til tidligere omstillingskrav. Samtidig økte flere upåvirkelige utgifter, som seniorordningen, lønnsamarbeidet og gruppelevsforseglingen mer enn forutsatt. Virksomheten har i stor grad latt stillinger stå vakante ved naturlig avgang og sykdoms/svangerskapsfravær, samt innspart på driftspostene, og har dermed klart omstillingskravet. Regnskapet for 2010 viser et overskudd i forhold til budsjett.

Kommunekassa avslutter 2010 med et forholdsvis stort overskudd som i hovedsak skyldes at gebyrinntekter og renteinntekter fra RFD økte mer enn forutsatt.

Ikt-enhetens underskudd skyldes periodeforskyvninger.

Fellesområdet - Overordn., selskaper, finans, frie innt, overf.

Fellesområdet - Overordn., selskaper, finans, frie innt, overf. (tall i 1000 kr)	Regnskap 2010	Budsjett 2010	Avvik 2010
Lønn fratrukket syke- og sv.ref	-18 586	-17 733	-853
Driftsutgifter inkl mva ref	145 175	167 460	-22 285
Inntekter eks. syke. sv ref og mva ref	-963 556	-962 750	-806
Driftsresultat	-836 967	-813 024	-23 944

Dette området kommenteres under økonomikapitlet

Medarbeidere

Bemanning

Antallet medarbeidere er noe redusert fra 2009 til 2010.

Antall	2010	2009	2008
Årsverk ¹	1 126	1 140	1 035
Ansatte	1 518	1 523	1 334

¹ Antall årsverk er alle "virksomme" årsverk per 31.12.10

55 % av alle stillingene er deltidsstillinger. Det er iverksatt arbeid for å redusere omfanget av deltid.

Kjønnsbalanse og likestilling

Lier kommune har en egen handlingsplan for likestilling. Ca 77% av medarbeiderne er kvinner og 23% menn. Det finnes visse kjønnsrelaterte lønnsforskjeller, spesielt blant medarbeidere med høyere utdanning.

Tilrettelegging for mangfold

Lier kommune har på den enkelte arbeidsplass lagt til rette for at medarbeidere med nedsatt funksjonsevne skal oppnå en tilfredsstillende arbeidssituasjon.

Kommunen har mange medarbeidere med forskjellig etnisk bakgrunn. Ved rekruttering legges det vekt på å tilrettelegge for mangfold basert på kompetanse og ferdigheter.

Lærlinger

I tråd med kommunestyrets vedtak er det pr. 31. desember 2010 totalt 11 lærlinger, hvorav 5 i barnehage/sfo/skole, 5 i omsorg, og 1 innen IKT. Faglig ansvar er tillagt Kommunenes opplæringskontor Buskerud IKS, der Lier kommune er medeier.

Rekruttering

I 2010 lyste Lier kommune ut 183 stillinger mot 157 i 2009 og 244 i 2008. Forholdene i arbeidsmarkedet er ikke vesentlig endret fra 2009 til 2010. Rekrutteringen er mest utfordrende for stillinger som krever høyere utdanning.

Seniorpolitikk

Seniorrettede tiltak ble innført som en prøveordning i 2008. Ordningen ble evaluert våren 2010. Etter kommunestyrets vedtak avvikles den lokale ordningen med virkning fra 1. januar 2011.

Kompetanseutvikling

Kompetanseutvikling skjer i den enkelte virksomhet, innen større tjenesteområder og på tvers av tjenesteområdene. Etter tariffforhandlingene ble det gjennomført en kompetansekartlegging i 2009 som skal danne grunnlag for et system for lønnstillegg basert på kompetansehevende tiltak. Arbeidet forventes slutført i løpet av 2011.

Lederutvikling

Lederutviklingsprogrammet 2009-2011 omfatter alle lederne og er gjennomført etter planen i 2010. Det er lagt spesiell vekt på at programmet skal støtte lederne i å håndtere omstillingsutfordringene.

Samhandling og medvirkning

Lokale lønnsforhandlinger

Sentralt lønnsoppgjør i kommunesektoren 2010 endte med brudd i meklingen og streik fra 28. mai til 9. juni. I Lier tok Fagforbundet ut vel 200 medlemmer innen tekniske tjenester, administrative tjenester, barnehager og skoler/sfo. Nødvendige dispensasjoner ble gitt og det ble ikke registrert alvorlige situasjoner.

Lokale forhandlinger ble gjennomført med enighet som resultat bortsett fra ett brudd. Kommunen fikk medhold for sin påstand i den lokale nemnda.

De lokale forhandlingene resulterte i tillegg på mellom 3,7 og 4%.

Arbeidsmiljøutvalg og Lokalt medbestemmelsesutvalg

Møter	2010	2009	2008	2007
Arbeidsmiljøutvalgsmøter	5	6	4	4
Antall saker behandlet i AMU	44	47	32	23
Lokalt medbestemmelsesutvalgsmøtet	221	246	258	228
Risikovurderinger	23			
Vernerunder	29	33	40	35

Arbeidsmiljøutvalget og de lokale medbestemmelsesutvalgene (LMU) har et sterkt fokus på HMS-arbeidet, nærværarbeidet, omstillings- og strukturarbeidet, kompetanseutvikling og arbeidsmiljøutvikling. I felles LMU-samling var hovedtemaene omstilling og ”vold og trusler”. Arbeidsmiljøopplæring for ledere og verneombud har bidratt til god dekning i organisasjonen.

Ansattdagen

Ansattdagen ble arrangert 17. september 2010 med utgangspunkt i Høvik skole. Tilbudet omfattet aktiviteter, omvisning på Høvik skole og aktuelle foredrag. NAV og pensjonsleverandørene sto for pensjonsveiledning.

Trivsel og nærvær

Sykefraværet var i gjennomsnitt 8,71% i 2010 mot 9,18% i 2009. Dette representerer en reduksjon på 5,12%.

Målet var et nærvær på 93 % i 2010 og resultatet ble 91,29 %.

Medarbeiderundersøkelsen

Medarbeiderundersøkelse har vært gjennomført i 2007, 2008 og 2009. Rådmannen anser undersøkelsen som et viktig verktøy i dialogen med medarbeiderne. I 2010 ble det gjort en tilpasning til kommunens plansystem og medarbeiderundersøkelsen ble derfor forskjøvet fra sent i 2010 til tidlig i 2011.

Bedriftshelsetjeneste

Forskrift om bedriftshelsetjeneste er endret med virkning fra 2010. Etter anbudskonkurranse er det inngått avtale med Hjelp24. Tjenesten er bl.a. rettet mot grupper av virksomheter. I 2010 var det spesielt fokus på nærværprosjektet.

Annet

Velferdsutvalget og bedriftsidrettslaget bidrar med kultur- og trimtilbud til kommunens medarbeidere.

Økonomi

ØKONOMIEN I REGNSKAPSÅRET – SAMMENDRAG

Budsjettet for 2010

2010 var siste året for omstillingsprosjekt og “flatt kutt”. Selv om enkelte virksomheter ikke har oppnådd varige løsninger for kostnadsreduksjonen, har de fleste klart å holde rammene ved generell innstramning. Omsorg fikk økt rammene med 7 millioner kroner og gikk i 2010 med et overskudd.

1. tertial

Innføring av nytt rapporteringssystem og endring av rutiner for budsjettering og regnskapsføring ble startet.

Pr. 1. tertial ligger virksomhetene stort sett i rute, men det er enkelte områder som melder om relativt stort potensielt overforbruk i forhold til budsjett, herav barnevern, sosial, habilitering, planseksjonen og anlegg og eiendom.

2. tertial

Nytt rapporteringssystem og endring av rutiner for budsjettering og regnskapsføring begynner nå å falle på plass. Månedlig rapportering til politisk nivå er innført.

Selv om de fleste virksomhetene melder om balanse antyder utviklingen på barnevern og sosial et betydelig overforbruk.

Det blir avsatt 20 mill kr. som buffer for forventet overforbruk. Inndekningen gjør at budsjettert netto driftsresultat reduseres fra 3,1 til 2%.

3. tertial og regnskapet

Totalt sett gir regnskapet et null resultat etter strykninger.

Virksomhetene går samlet sett med et underskudd på 23,9 mill kr. De store underskuddene finner vi hos helse- og sosialtjenester med 29,8 mill kr. omsorgstjenestene gikk med et overskudd på 7,1 mill kr. Underskuddet på drift ble dekket opp av 20 mill kr. avsatt i 2. tertial og 4,9 mill kr. strykning i overføring til investering.

Minus er overskudd, pluss er underskudd

Tall i 1000 kr	Regnskap		Buds(end)	
	2010	2010	Avvik	%
Grunnskole	241 894	239 885	2 009	0,8 %
Barnehage	9 820	9 914	-94	-0,9 %
Omsorg	255 526	262 619	-7 093	-2,7 %
Helse- og sosialtjenester	115 064	85 295	29 769	34,9 %
Kultur	22 290	22 613	-323	-1,4 %
Infrastruktur - Bygg, VA, Vei	113 279	112 941	338	0,3 %
Plan/Samfunn	14 237	13 327	910	6,8 %
Fellestjenester, ledelse og politikk	64 856	66 429	-1 573	-2,4 %
Virksomhetene totalt	836 966	813 023	23 943	2,9 %
Frie inntekter	-779 215	-779 215	0	0,0 %
Generelle statstilskudd	-54 913	-56 576	1 663	-2,9 %
Renter og avdrag mv	62 213	65 927	-3 714	-5,6 %
Pensjon	-18 771	-17 733	-1 037	5,8 %
Mva komp fra investeringer	-39 182	-39 900	718	-1,8 %
Lønnsoppgjør	0	-2 724	2 724	
Andre fellesposter	-33 040	-33 640	600	-1,8 %
Totalt Fellesområdet - Overordn., selskape	-862 907	-863 861	955	-0,1 %
Avsatt for underskudd 2. tert	0	20 000	-20 000	
Overføring til inv. Regnskapet (strykning)	25 940	30 838	-4 898	
Sum avsetninger/strykninger	25 940	50 838	-24 898	
Resultat	0	0	0	

Resultatet bekymrer rådmannen. Til tross for et regnskapsresultat på 0, og 2,3% som netto driftsresultat, har kommunen brukt mer enn inntektene på selve driften. Hvis ikke merverdiavgiftsrefusjonen fra investeringene hadde vært tilført driftsregnskapet ville resultatet endt i et underskudd på 4,2 mill kr. (etter strykning av avsetning til disposisjonsfond).

Resultatet viser behovet for å skape handlingsrom og tilstrekkelige økonomiske bufferter. Viktigheten av å opparbeide disposisjonsfond og øke netto driftsresultat i handlingsprogramarbeidet forsterkes.

Erfaringene med endrede rapporteringsrutiner er gode, men effekten vil først komme til uttrykk over tid. Periodiseringen av budsjett og regnskap gir gode styringssignaler og systemene gjør data lettere tilgjengelige. Fortsatt gjenstår noe arbeid med periodisering på sammensatte områder (i hovedsak anlegg og eiendom).

Det økonomiske omstillingsarbeidet/strukturprosjektet

I 2010 ble formannskapet etablert som styringsgruppe for det økonomiske omstillingsarbeidet. Styringsgruppa/formannskapet har hatt seks møter om omstillingsarbeidet. Målsettingen for den økonomiske omstillingen ble besluttet til 60 millioner kroner og dette ble fordelt på årene 2011 – 2014.

Konkrete utredningsområder for strukturtiltak ble besluttet, med en målsetting om innsparing på ca 13 millioner kroner knyttet til strukturelt betingede tiltak. Det ble slått fast at det resterende innsparingsbehovet på ca 47 millioner kroner i hovedsak må realiseres ved annen type omstillingstiltak, redusert kvalitet i tjenestene eller tjenester som ikke skal produseres.

Av større saker knyttet til konkrete strukturtiltak som er lagt fram i 2010 nevnes konkurranseutsetting av renhold, politisk organisering og styring, ressursbrukanalyse i Lierskolen, samordning av tjenester innen oppvekstområdet, omstillingsprosjekt i omsorgstjenestene, endret organisering av SFO- tjenester, sammenslåing av Park/idrett/friluftsliv og Lier drift, ressursbruksanalyse på barnehageområdet, interkommunalt samarbeid på VA- området, reduksjon av seniortiltak, reduksjon av drift ved Lierhallen, reduksjoner i stab/støttefunksjoner og skjerpet økonomisk rapportering.

Nye tiltak/utredninger ble vedtatt i handlingsprogram 2011 – 14.

DRIFTSREGNSKAP 2010

Hovedtall fra regnskap 2010

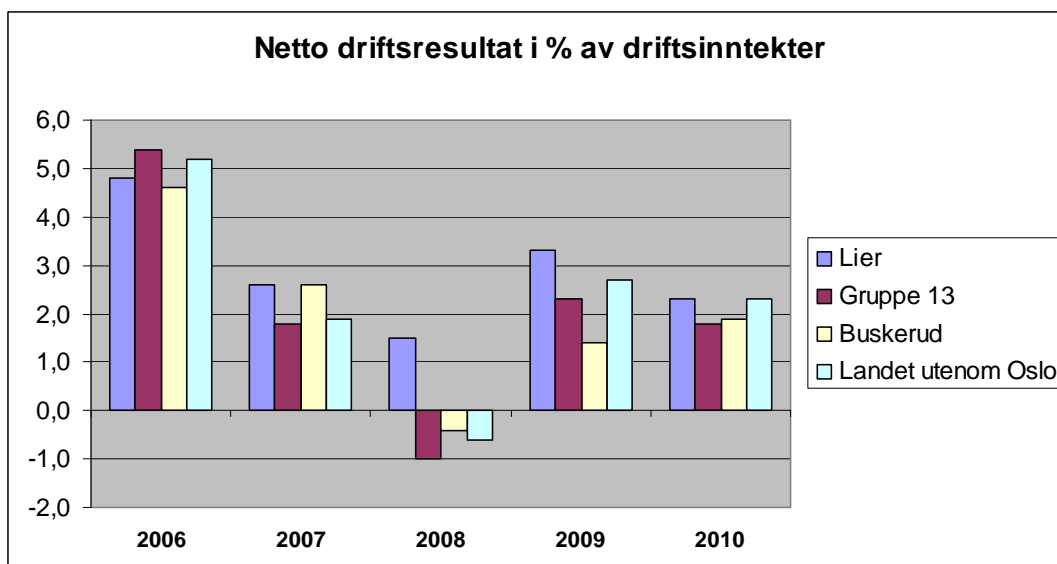
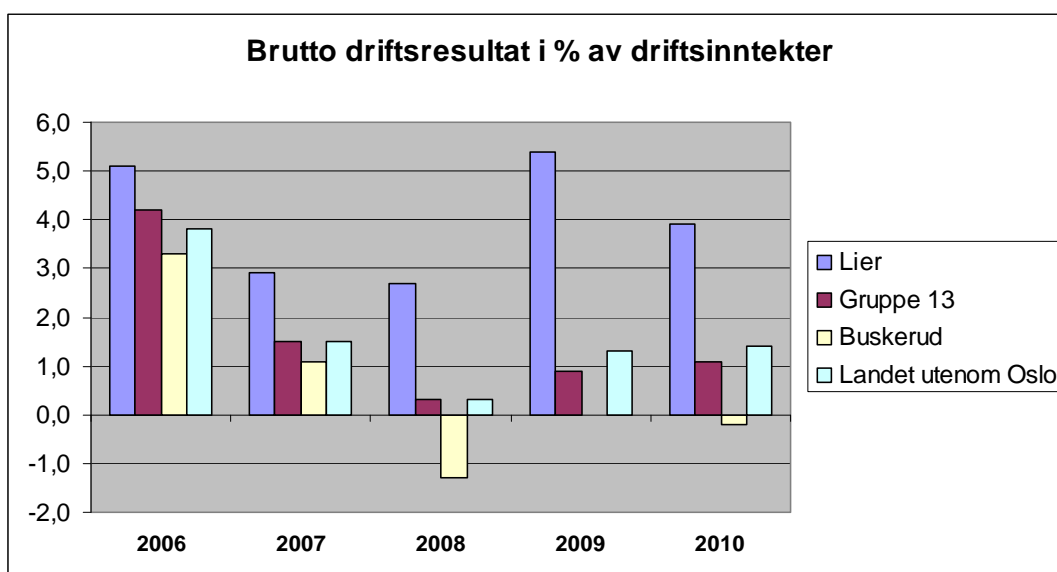
1000 kr	Regnskap 2010	Bud. 2010 revidert	Avvik i kr.	Bud. 2010 opprinnelig	Regnskap 2009
Driftsinntekter	1 250 385	1 177 870	72 515	1 164 371	1 198 760
Driftsutgifter	1 201 061	1 088 841	112 220	1 059 213	1 133 658
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	49 324	89 028	-39 704	105 157	65 102
Finansinntekter	25 047	23 037	2 010	23 037	26 779
Finansutgifter	88 313	88 964	-651	89 964	93 656
Motpost avskrivninger	42 577	0	42 577	0	41 566
NETTO DRIFTSRESULTAT	28 635	23 101	5 534	38 230	39 791
Bruk av avsetninger	11 854	16 762	-4 907	10 618	14 150
Nye avsetninger	40 490	39 863	627	48 848	53 940
REGNSKAPSMESSIG RESULTAT	0	0	0	0	0

Lier kommune har i 2010 et netto driftsresultat på 28,6 mill kr. i overskudd, og et regnskapsmessig resultat på null etter strykninger.

Brutto driftsresultat er det overskuddet av driftsinntektene kommunen har igjen etter at de løpende driftsutgiftene utenom renter og avdrag, men inklusiv avskrivninger, er dekket. Dersom vi tar hensyn til rente- og avdragsbelastningen, får vi *netto driftsresultat* eller overskudd til nye investeringer og avsetninger. Dette tilsvarer omtrent den andelen av driftsinntektene som kommunen fritt kan benytte til finansiering av investeringene eller avsetninger til senere bruk.

Lier kommune har et brutto driftsresultat som er positivt og viser 49,3 millioner kr. Netto driftsresultat utgjør 28,6 mill. kr.

Figurene under bygger på foreløpige KOSTRA tall for 2010, for Lier, KOSTRA gruppe 13 (SSB gruppering av kommuner som er sammenlignbare med hverandre), Buskerud og hele landet utenom Oslo.

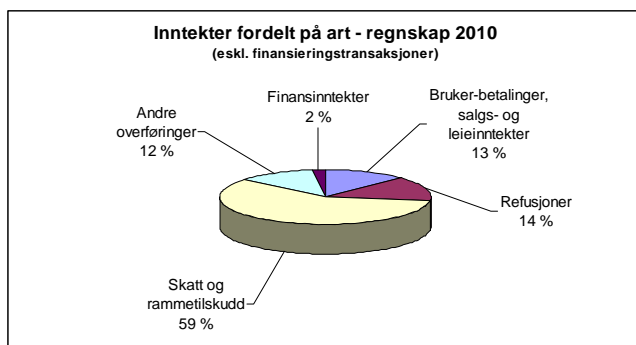

Som grafene viser har Lier de siste fire årene hatt relativt gode resultat i forhold til sammenligningskommunene. Fra 2009 til 2010 har Lier hatt størst nedgang i resultat i forhold til sammenligningsgruppene.

Lier kommune har i 2010 et netto driftsresultat, også i denne rapporten benevnt som driftsmargin, på 2,3%. Dette er lavere enn budsjettert driftsresultat på 3,1% og ligger under den generelle anbefalingen om en "sunn" kommuneøkonomi som kjennetegnes ved et netto driftsresultat på minimum 3 % (hensyn tatt til at merverdiavgiftsrefusjon fortsatt inngår i driftsregnskapet).

Inntektssiden

Inntekter fordelt etter art

Kommunens største inntekter er skatt og rammetilskudd. Av refusjoner utgjør syke-/fødselspenger, tilskudd ressurskrevende tjenester og mva. kompensasjon de største postene. Innenfor overføringene er stats-tilskudd barnehager den største posten. Brukerbetaling og andre salgs- og leieinntekter utgjør 13 %.

Av disse er huseieravgiftene de klart største.

Skatt og rammetilskudd

1000 kr	Regnskap 2010	Bud. 2010 revidert	Avvik i kr.	Bud. 2010 opprinnelig	Regnskap 2009
Rammetilskudd	173 451	172 915	536	159 400	164 944
Skatteinntekter	605 764	606 300	-536	615 300	565 307
Sum	779 215	779 215	0	774 700	730 251

I opprinnelig budsjett var det lagt inn et optimistisk skatteanslag som lå 5 mill kr. over statsbudsjettets prognoser. God skatteinntang for landet de siste månedene gjorde at inntektene ble som budsjettert. Lier endte med en skattevekst på 7,2% og landet 6,7%.

Andre generelle statstilskudd/refusjoner på fellesområdet

1000 kr	Regnskap 2010	Bud. 2010 revidert	Avvik i kr.	Bud. 2010 opprinnelig	Regnskap 2009
Kompensasjon mva. i inv. regn.	39 182	39 900	-718	39 900	46 174
Tilskudd ressurskrevende tjenester	22 365	24 500	-2 135	20 000	24 810
Komp. tilskudd eldrereformen	2 293	2 227	66	2 227	2 895
Integreringstilskudd flyktninger	27 280	24 506	2 774	24 726	24 293
Rentekompensasjon skolebygg	2 636	2 799	-163	2 799	2 340
Rentekompensasjon kirkebygg	130	0	130	0	49
Investeringstilskudd reform 97	2 240	2 100	140	2 100	2 118
Sum	96 126	96 032	94	91 752	102 679

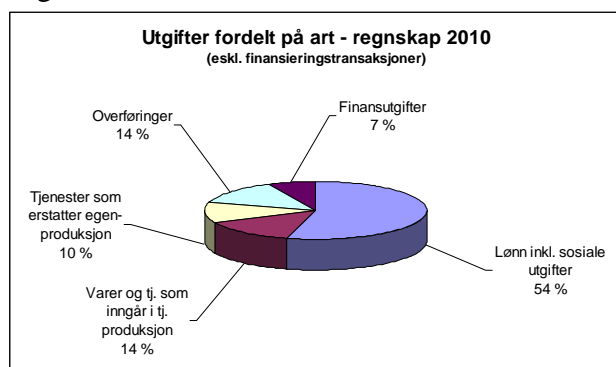
Tabellen viser andre generelle statstilskudd og refusjoner på fellesområdet. Dette inntektsområdet gikk totalt sett i balanse.

Integreringstilskuddet ga merinntekt på 2,7 mill kr. pga. økt antall flyktninger, mens tilskudd for ressurskrevende brukere ble 2,1 mill kr. mindre enn budsjett.

Budsjettet for ”tilskudd ressurskrevende tjenester” ble i 2. tertial økt fra 20 – 24,5 mill kr. ut fra grunnlaget fra 2009 og innrapportert brukergruppe. I 2010 har virksomheter tilknytning tilskuddsordningen et bedre regnskaps resultat enn 2009, og det er gjennomført kostnadsreducerende tiltak for tilpasning til økonomisk ramme. Dette har påvirket tilskuddet mer enn forutsatt og tilskuddet ble 2,1 mill lavere enn justert budsjett.

Utgiftssiden

Utgifter fordelt etter art:

Lønn inklusive sosiale kostnader utgjør 54 % av kommunens utgifter. Tjenester som erstatter egenproduksjon er blant annet kjøp av tjenester fra de interkommunale selskapene. De største overføringene er kommunalt og statlig tilskudd til de private barnehagene.

Lønn og sosiale kostnader

Tabellen under gir oversikt over lønnsutgiftene. En del inntekter har direkte sammenheng med lønnsutgiftene. Noen av disse er tatt med i oppstillingen.

1000 kr	Regnskap 2010	Bud. 2010 revidert	Avvik i kr.	Bud. 2010 opprinnelig	Regnskap 2009
Lønn fast ansatte (010-019)	470 280	474 726	-4 446	462 048	461 270
Vikarer (020-029)	41 856	16 359	25 497	15 858	31 797
Ekstrahjelp (030)	2 726	3 657	-931	2 139	4 423
Overtid (040)	5 944	4 221	1 723	4 143	7 872
Annet (050-070,089)	32 360	23 496	8 864	21 158	27 381
Godtgjøring folkevalgte (080)	3 142	3 008	134	2 966	3 513
Sum lønn	556 308	525 467	30 841	508 312	536 256
Pensjonspremie (090-094)	63 316	67 404	-4 088	65 207	58 519
Arbeidsgiveravgift (099)	79 882	81 073	-1 191	75 178	77 199
Sum sosiale utg.	143 198	148 477	-5 279	140 385	135 718
Oppgaveplikt. utg./godtgjøringer (160-165)	5 962	4 952	1 010	4 938	5 544
Sum oppgaveplikt. utg./godtgjøringer	5 962	4 952	1 010	4 938	5 544
SUM UTGIFTER	705 468	678 896	26 572	653 635	677 518
Refusjon sykelønn (710-711)	34 918	2 296	32 622	2 296	36 625
Refusjon lærlinger (731)	261	200	61	200	196
NETTO UTGIFTER	670 289	676 400	-6 111	651 139	640 697

Lønnsutgiftene brutto viser et forbruk på 705,5 millioner kr. Korrigert for de mest lønnsrelaterte refusjonene, er det et netto forbruk på 670,3 millioner kr. Kommunen har pensjonsordning for lærere i Statens pensjonskasse, sykepleiere i Kommunal landspensjonskasse og øvrige ansatte i Storebrand.

Kommunene utgiftsfører en beregnet langsiktig pensjonskostnad, uavhengig av det enkelte års utbetalinger til den enkelte leverandør. Den beregnede pensjonskostnad får kommunen oppgitt fra sine pensjonsleverandører mot slutten av hvert år, med endelige

tall først i januar året etter (aktuarberegninger). Differansen mellom det kommunen utgiftsfører og det som faktisk utbetales til pensjonsleverandørene må dekkes inn i løpet av kommende 15 års periode. Med denne ordningen ”dytter” kommunene vesentlige pensjonskostnader foran seg.

Pensjonsutgiftene i 2010 viste et underforbruk på 1 mill kr. i forhold til budsjett.

Lønnsreserven:

1000 kr.	Beløp
Budsjettert lønnsreserve opprinnelig budsjett	15 924
Justering i forbindelse med tertialrapportene	0
Disponibel lønnsreserve	15 924
Kompenserte lønnsoppgjør	18 847
Lønnsreserve pr. 31.12	-2 923

Lønnsreserven brukes til å kompensere virksomhetene for økte utgifter som følge av lønnsoppgjør. Budsjettering skjer vanligvis ut i fra makrotall for forventet lønnsutvikling, oppgitt i blant annet statsbudsjettet. Når de faktiske tillegg

for kommunens ansatte er ferdigberegnet vil det vanligvis være noe avvik. I 2010 ble oppgjøret 2,9 mill kr. dyrere enn avsatt.

Netto utgifter pr. virksomhet og utvalg

I dette avsnittet presenteres økonomiske resultater pr. virksomhet og politisk utvalg. Omleggingen til rapportering på tjenesteområde i månedsrapporteringen er videreført i årsrapporten.

Alle virksomheter omfattes av den vedtatte ordningen med overføring av over- og underskudd. Ordningen er slik at virksomheten får overført det årlige over- eller underskudd innenfor en beløpsgrense på 300 000 kr. (Lier drift 600 000,-). I følgende tabeller er det i tillegg til årets resultat derfor vist hva som er saldo over-/underskudd ved årets slutt (UB).

Når man går igjennom tabellene, er det også viktig å være klar over at en virksomhet bruker av tidligere års overskudd ved å gå med underskudd i regnskapsåret. Dette innebærer at et underskudd først kan betraktes som negativt (i forhold økonomistyringen) hvis virksomheten ikke har tidligere års overskudd å bruke av.

Tjenestesområdene

Minus er overskudd, pluss er underskudd 1000 kr.	Regnskap 2010	Bud. 2010 revidert	Resultat	UB over- /undersk.
Felles grunnskole	15 012	11 496	3 515	
Høvik skole	9 545	9 312	233	105
Gullaug skole	11 911	12 126	-215	-628
Hegg skole	24 762	24 487	275	-227
Egge skole	9 429	9 529	-99	-267
Oddevall skole	5 622	5 713	-91	-427
Nordal skole	7 606	7 695	-89	-428
Hallingstad skole	21 754	21 878	-124	-433
Hennummarka skole	19 562	19 443	119	-155
Heia skole	14 130	14 256	-127	193
Stoppen skole	8 311	8 686	-376	-768
Lierbyen skole	16 334	16 538	-204	-348
Tranby skole	32 226	32 607	-381	-154
Høvik skole (Ny organisering)	20 716	20 834	-118	-118
Sylling skole	20 637	20 662	-25	-227
PP-tjenesten	4 336	4 621	-285	-835
Sum Grunnskole	241 894	239 885	2 009	-4 717
Felles barnehager	6 319	5 844	475	
Linnesstranda barnehage	1 112	1 131	-19	-763
Dambråtan barnehage	1 572	1 526	46	-1 154
Hennummarka barnehage	817	1 413	-595	-216
Sum Barnehage	9 820	9 914	-94	-2 133
Felles omsorg	4 738	7 158	-2 420	
Omsorgslønn, pers. ass. støttekontakter m.m.	10 310	9 883	427	
Rehabilitering	10 551	10 839	-288	598
Habilitering	25 514	23 659	1 856	1 500
Psykisk helse	19 336	21 545	-2 209	-1 544
Frogner sykehjem	20 688	19 929	759	1 147
Ytre Lier bofellesskap for funksjonshemmede	27 086	27 277	-192	544
Hjemmetjenesten Ytre Lier	27 530	28 504	-973	-300
Nøstehagen bo- og omsorgssenter	14 572	14 704	-132	295
Hjemmetjenesten Øvre Lier	24 617	26 034	-1 417	-300
Liertun sykehjem	21 673	22 648	-975	-1 610
Bratromveien 7/9/11 og Frogner bofellesskap	20 959	21 035	-77	1 203
Øvre Lier bofellesskap for funksjonshemmede	27 951	29 404	-1 453	-300
Sum Omsorg	255 526	262 619	-7 093	1 234
Helsetjenesten	28 141	26 470	1 671	1 213
Barnevernstjenesten	29 205	19 328	9 877	584
Sosialtjenesten	52 812	35 576	17 237	600
Lier voksenopplæring	4 907	3 921	985	300
Sum Helse- og sosialtjenester	115 064	85 295	29 770	2 697
Kulturskolen	4 230	3 550	680	475
Lier Bibliotek	4 339	4 407	-68	17
Kultur og fritid - Kultur*	7 739	8 335	-596	-553
Kultur og fritid - Park og idrett	5 982	6 322	-340	
Sum Kultur	22 290	22 613	-324	-61

Minus er overskudd, pluss er underskudd 1000 kr.	Regnskap 2010	Bud. 2010 revidert	Resultat	UB over- /undersk.
Kjøkken	5 893	6 378	-485	-1 244
Anlegg og eiendom	73 101	72 161	940	600
Lier drift	34 286	34 403	-117	-717
Sum Infrastruktur - Bygg, VA, Vei	113 279	112 941	338	-1 361
Planseksjonen	6 779	5 560	1 219	-17
Landbruksforvaltningen	2 599	3 017	-418	-968
Sektor Samfunn	4 859	4 749	110	-738
Sum Plan/Samfunn	14 237	13 327	911	-1 723
Kommunekassa	4 108	4 700	-592	-1 200
Rådmannsteamet	8 595	9 548	-953	-492
IKT enheten	9 073	8 900	173	1
Stab/støtte	43 080	43 282	-202	-947
Sum Fellestjenester, ledelse og politikk	64 856	66 429	-1 573	-2 638
Fellesområdet - Generelt	-806 685	-781 867	-24 818	
Fellesområdet - MVA. komp. investeringer	-39 182	-39 900	718	
Fellesområdet - Kirke, gravlunder og tilskudd anc	8 899	8 743	156	
Sum Fellesområdet - Overordn., selskaper, finans	-836 967	-813 024	-23 944	
Sum Totalt	0	0	0	-8 702

Politiske utvalg

Minus er overskudd, pluss er underskudd 1000 kr.	Regnskap 2 010	Bud. 2010 revidert	Resultat	UB over- /underskudd
Tjenesteutvalget	653 404	629 126	24 278	-4 224
Miljøutvalget	86 542	86 249	292	-1 106
Planutvalget	6 779	5 560	1 219	-17
Formannskapet	-746 725	-720 935	-25 790	-3 355
Sum utvalg	0	0	0	-8 702

For utvalgene er det tjenesteutvalget med Barnevern og sosial som går med underskudd, mens formannskapet går med overskudd i forhold til fellesområdet med avsetning og strykninger.

Overføring av over- og underskudd

Virksomhetene får overført årlige over- eller underskudd innenfor en beløpsgrense på 300 000 kr. (Lier drift 600 000,-) til et fond.

Som følge av ordningen er tendensen til å "bruke opp" budsjettet på slutten av året merkbart redusert. Det samlede overskuddet på virksomhetsnivå er derfor nå trolig langt større enn det ville ha vært uten ordningen.

- er overskuddsfond + er underskuddsfond

1000 kr.	
Saldo IB 2010	-6 447
Saldo UB 2010	-8 702
Diff. (endring i o/u fond)	-2 255

Over- og underskuddsordningens aggregerte overskudd økes med 2,3 mill kr, og fondet utgjør 8,7 mill kr. ved utgangen av 2010. Virksomhetene, som er en del av over- og underskuddsordningen, har samlet sett et regnskapsmessig underskudd på 21,9 mill kr. Av overskudd på enkeltvirksomheter går 2,2 mill kr til inndekning av tidligere års underskudd. Av underskudd på enkeltvirksomheter dekkes 2,7 millioner kr av tidligere års overskudd.

Selv om underskuddet totalt er stort øker overskuddet i fondet. Hoveddelen av underskudd er knyttet til få virksomheter som kun belastes med ordningens beløpsgrense på 0,3 mill kr. for hver virksomhet.

Totalt sett økes avsetningen til over- og underskuddsordningen med 1,6 millioner kr. Økningen i fondsavsetningen foreslås overført fra disposisjonsfond i årsrapporten.

Finansforvaltningen

I henhold til ny finansforskrift, blir det nå utarbeidet en egen rapport for finansforvaltningen som behandles politisk samtidig med årsrapporten.

Kommunens netto rente- og avdragsutgifter viser et overskudd på 2,3 mill kr. i forhold til revidert budsjett. Budsjettet for finansposter ble på bakgrunn av det generelt lave rentenivået justert ned med 1 mill kr. i 2.tertial.

Huseieravgiftene 2010

Etterkalkylen for 2010 viser følgende tall:

1000 kr.	Vann	Avløp	Slam	Sum
Driftsutgifter	18 820	19 694	1 741	40 255
Avskrivningskostnad	3 226	7 407	0	10 634
Alternativkostnad (kalkulatorisk rente)	3 330	7 324	0	10 654
Sum direkte kostnader	25 376	34 425	1 741	61 542
Interntjenester - Netto driftsutgifter	1 777	1 743	177	3 697
Interntjenester - Avskrivningskostnad	12	12	1	25
Interntjenester - Alternativkostnad (kalkulatorisk rente)	2	2	0	4
Sum indirekte kostnader	1 791	1 757	178	3 727
Sum kostnader	27 167	36 182	1 920	65 269
Årsavgifter//	22 568	29 331	1 665	53 564
Tilknytnings-/Engangsavg.//	920	968	0	1 888
Øvrige salgsinntekter	1 150	2 182	0	3 332
Overføringer med krav til motytelse	245	365	423	1 033
Overføringer uten krav til motytelse	0	0	0	0
Sum direkte inntekter	24 882	32 846	2 089	59 817
+/- Regnskapsført bruk av/avsetning til selvkostfond	0	0	0	0
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad selvkostfond	162	66	-4	223
+/- Gevinst/tap ved salg/utrangering av anleggsmiddel	0	0	0	0
Sum inntekter fra fond mv.	162	66	-4	223
Sum inntekter	25 044	32 912	2 084	60 040
Kostnadsdekning (Sum inntekter/Sum kostnader)	92 %	91 %	109 %	92 %
Finansiell dekningsgrad (KOSTRA)	91 %	90 %	111 %	91 %
Foreløpig selvkostresultat (inntekter minus kostnader)	-2 123	-3 270	165	-5 228
Eventuelt tilskudd el. over kommunekassen	0	0	0	0
Selvkostresultat	-2 123	-3 270	165	-5 228
Selvkostfond:				
Inngående balanse	5 739	3 534	-199	9 073
Utgående balanse	3 616	263	-35	3 845

Avgiftsområdene avregnes mot fond. Hvis området går med overskudd, settes midlene av og brukes i kommende avgiftsgrunnlag. Hvis området går med underskudd, brukes av avregningsfond.

Samlet sett gikk selvkostregnskapet med et underskudd på 5,2 mill kr, som dekkes opp ved bruk av overskuddsfond. Fondsbruken er på budsjettetert nivå.

Lier kommune har etter utgangen av 2010 3,9 mill kr. i selvkostfond. Av dette utgjør fondet for vann 3,6 mill kr, fondet for avløp 0,3 mill kr. og for slam har kommunen et negativt fond på 0,04 mill kr. Ingen av fondene er foreldet.

INVESTERINGSREGNSKAPET

Med vedtaket i 2. tertial om redusert overføring fra drift til investering på 13,5 mill kr. og strykning i overføring fra drift til investering på 4,9 mill kr. mangler det finansiering på 18,4 mill kr. for å gjennomføre de vedtatte prosjektene.

I 2007 ble det satt av 3 mill kr. til kjøp av barnehagetomter som en beredskap for full barnehagedekning. Disse midlene er ikke brukt, og rådmannen foreslår at disse midlene omdisponeres til å dekke ovennevnte underdekning. Finansieringsbehovet blir med dette 18,4 mill kr.

Rådmannen foreslår at underdekningen på 18,4 mill kr. dekkes med opptak av lån.

Hovedtall fra regnskap 2010

1000 kr	Regnskap 2010	Bud. 2010 revidert	Bud. 2010 opprinnelig	Regnskap 2009
Utgifter	255 090	384 394	244 075	311 077
Inntekter	9 265	4 687	0	38 264
Finansieringstransaksjoner	27 607	7 175	0	61 176
Finansieringsbehov	273 433	386 883	244 075	333 988
Finansiering:				
Bruk av lån	224 614	341 362	199 737	251 890
Andels-/aksjesalg og mottatte avdrag	11 608	1 100	0	10 948
Overført fra driftsregnskapet	25 940	32 048	44 338	34 205
Bruk av fond/likv. reserve mv.	12 373	12 373	0	41 743
Sum finansiering	274 536	386 883	244 075	338 785
Udekket(-)/til disposisjon (+)	1 103	0	0	4 796

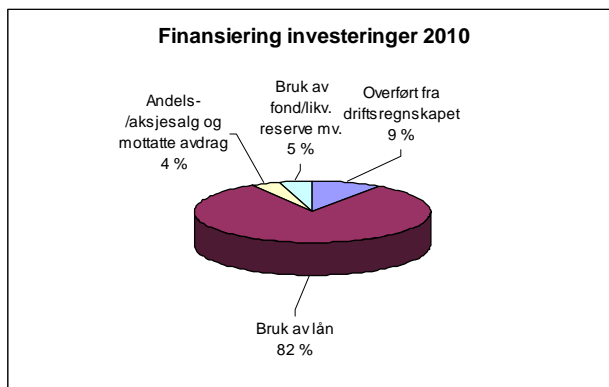
Udekket/til disposisjon i investeringsregnskapet er totalt mindre- og merforbruk på prosjekter hvor det har vært aktivitet i 2010. Forskjellen mellom hva som er planlagt brukt på investeringer (revidert budsjett) og hva som er faktisk brukt i ett år (regnskap) skyldes vanligvis tidsmessige forskyvninger av investeringsprosjektene. Dette gjelder også finansieringspostene. Underskudd/overskudd registreres normalt når et prosjekt er avsluttet.

Investeringsregnskapet posteres pr. prosjekt. Dette medfører at det gjennomføres fondsavsetninger hvis finansiering som salgsinntekter, refusjoner osv. overstiger årets utgift. Tilsvarende vil det bli brukt fra fond året etter for å finansiere utgiftene som forutsatt. Slike posteringer, sammen med tidsmessige forskyvninger, innebærer at det gjennomgående vil være høyere summer i regnskapet enn budsjettet på disse postene. Totalt mer-/mindreforbruk på prosjektene rapporteres underveis når dette avdekkes, eller ved prosjektets slutt.

Prosjekter	Mindreforbruk	Merforbruk
9708 Diverse tomtearealer	230 911,00	
9972 Eierinnskudd 110 - Sentral	25 530,00	
9982 Videre salg av bebygde eiendommer	846 564,00	
Delsum	1 103 005,00	
Differanse - udisponert		-1 103 005,00

For 2010 har det vært inntekter på salg og tilbakebetalt eierinnskudd som ikke har vært budsjettert. Dette gir et overskudd på investeringsregnskapet på 1,1 millioner kr. som settes av på fond til investeringsformål.

Figuren viser hvordan investeringene i 2010 ble finansiert. Bruk av lånemidler er den største finansierings-kilden og dekker 82 % av behovet.

Status for investeringsprosjektene i 2010:

Prosjekt	Budsjett 2010	Tilt.p./Enova	Sum bevilget	Brukt 2010	Uttøres	Fullføringsgr. %	Hva som gjøres	Kommentarer
Bygg								
Lierhallen oppgradering av gaderobber	4 200	4 900	9 100	8 643	Juni 2009 - aug. 2010	98	Rehabilitering svømmehallen, gaderobber, basseng.	Arbeidet er gjennomført, men oppgradering av brannalarmanlegg for hele hallen gjenstår. Dette utføres i mars 2011.
Hegg skole - utredning	3 000		3 000	2 740	Juni 2007 - nov. 2010	100	Tilstandsregistrering av eksisterende bygningsmasse. Utarbeidelse av funksjonsprogram og vurderer eksisterende skole opp i mot denne. Gjennomføre arkitektkonkurranse opp i mot funksjonsprogrammet.	Tilstandsregistrering av bygningsmassen, utarbeidelse av funksjonsprogram og arkitektkonkurranse er gjennomført.
Hegg Skole Innemiljø/Brannsikring		2 000	2 000	2 050	Juni 2009 - August 2010	95	Rehabilitering for bedring av innemiljø og brannsikringstiltak.	Brannsikring av fløy K og S er fullført. Nytt ventilasjonsanlegg for fløy M er ferdig. SD-anlegget for styring av ventilasjonsanlegg fløy M gjenstår.
Gullaug Skole – Avstigningsplasser		500	500	1 741	Sept 09 - april 10	100	Opparbeiding av avstigningsplasser ved Gullaug skole.	Tiltakspakke. Arbeidet avsluttet. Underskudd dekkes opp fra andre prosjekter i tiltakspakke med underforbruk.
Sylling ungdomsskole, Enova		2 033	2 033	3 420	Årsskifte 09-10	100	Energioptimering, isolering av tak, SD-anlegg, ventilasjonsanlegg, div. elektroarb.	ENOVA-midler 2009. Energioptimeringstiltak på varme/vent. Arbeidet avsluttet. Tilleggsfinansiering tas fra bevilging på prosjekt 9228/9238
Hennummarka Skole, Enova		3 872	3 872	3 904	Årsskifte 09-10	100	Energioptimering, Varmtvannsbereidere, Nye ytterdører, lavenergiarmatur, byte varmegjenvinner, SD-anlegg, div. elektroarb.	ENOVA-midler 2009. Energioptimeringstiltak på varme/vent. Nye ytterdører, isolasjonstiltak innvilget overført Heia skole, Sylling skole, Nordal skole, Egge skole og Frogner sykehjem. Arbeidet avsluttet. Tilleggsfinansiering tas fra HP bevilging 9228/9238
Bilbo, Enova		60	60	65	2010 - 2011	100	Energioptimering, Innregulering	ENOVA-midler 2009. Arbeidene avsluttet.
Returpunkt for avfall, skoler og barnehager	1 300		1 300	78	2009-2012	10	Miljøsjansjoner for avfall på skoler og barnehager	Konkurranse er gjennomført og leverandør er kontrahert. Er i søknadsprosessen i forhold til Plan og Byggingsslov
SD-anlegg	1 700		1 700	1 700	2010	100	Installere sentral driftstyring på bygg.	Tiltak her må sees i sammenheng med de øvrige ENOVA-prosjektene som gjennomføres da det også er bevilget midler til dette via ENOVA. Denne potten brukes til egenfinansiering av ENOVA-tiltakene på SD-anlegg. Arbeidene avsluttet.
ENØK-tiltak iht Siemestrapp.	3 100		3 100	4 069	2010	100	Diverse ENØK-tiltak på bygg	Tiltak her må sees i sammenheng med de øvrige ENOVA-prosjektene som gjennomføres da det også er bevilget midler til dette via ENOVA. Denne potten brukes til egenfinansiering av ENOVA-tiltakene på SD-anlegg. Arbeidene avsluttet.
Rådhuset - reservekraft	3 766		3 766	670	2007 - febr. 2011	90	Etablere reservekraft til opprettet nødsentral i Lier rådhus. Bygging av hus for strøm aggregat og ny søppelrom og ny oppstillingsplass av papirkonteiner.	Prosjektet er såpass ferdig at overtakelsesforretning er gjennomført. Det gjenstår noe utvendige arbeider som er avtalt utført innen slutten av april 2011
Matteløsninger på eks. bygg	1 500		1 500	1 268	2010	100	Bedre matteløsning i eksisterende bygg	Konkurranse er gjennomført og installasjonene er nesten fullført. Fjernvarmeløsninger er lagt gjennom Andershaugen og under Fjernvarmeanlegg i Lierbyen. Oppgradering av fyrrum.
Konvertering fjernvarme Lierbyen. Tilleggsfinansiering	3 300		3 300	4 016	2010 - 2011	95	Dekning av netutgifter i forbindelse med opparbeidelse av fjernvarmeanlegg i Lierbyen. Oppgradering av fyrrum.	RV 285. Anleggsarbeidet pågår. Arbeidene er under avslutning.
Avfall								
Sylling fylleplass	2 500		2 500	5	2010 - 2011	5	Etablering av et naturbasert rensesystem	Forprosjekt gjennomført. Konsulent for detaljprosjektering og byggeledelse er engasjert. Prosjektet er avhengig av snøsmelting for detaljprosjektering. Det er planlagt ferdigstillelse i løpet av høsten 2011
Vann og avløp								
Sanering Lierbyen	39 500		39 500	7 957	2010 - 2013	30	Saneringen inneberer oppgradering av kommunale vann- og avløpsledninger	Lierbyen senarum er delt inn i tre etapper. Etappe 1a er gjennomført, og etappe 1b ferdigstilles september 2011. Etappe 2 starter september 2011. VA og fjernvarme utføres samtidig. Det tilstrebes å samordne prosjektet med kabeltataer og planer for miljøgate.
Sanering Hasselbakken/Flåtan	31 941		31 941	26 771	2009-2011	90	Saneringen inneberer oppgradering av kommunale vann- og avløpsledninger.	Anleggsarbeidene startet høsten 2009, og avsluttes våren 2011. Blir gjennomført under budsjett.
Vei / trafikkikkerhet								
Eikseterveien – Utbedring	3 186	1 800	4 986	3 250	2009 - 2010	90	Utbedring av vei - sprengning og opparbeidelse av parkeringsplasser.	Arbeidet pågår. Midlene fra "krisepakke" er brukt. Vei og p-plasser nær ferdig. Frplanering gjenstår. Ny bru vurderes nedenfor Kleivdammen.
Heiaveien ny bro	4 497		4 497	4 094	Høsten 2009 - høst 2010	100	Bygge ny bro med tilknyttede veier.	Arbeidene ferdigstilt. Avslutningsrapport utarbeides.
Utbedring Amorveien	7 925		7 925	6 357	2007 - 2010	95	Oppgradering og forsterkning	Vei nær ferdigstilt. Ett toppdekket legges mellom Baneveien og Vestsideveien vår 2011.
Sum		15 165						

LIKVIDITET

Likviditet er et mål for kommunens evne til å møte utbetalinger. Minstekravet er at kommunen til en hver tid skal kunne betale sine forpliktelser ved forfall.

Kommunestyret har ansvar for å sikre at kommunen har så god likviditet at de løpende forpliktelser kan dekkes. Behovet for å styrke likviditeten skal vurderes både under behandlingen av budsjettet og ved behandlingen av regnskapet. Styrking av likviditeten bør vedtas med mindre kommunestyret finner det åpenbart at denne fremdeles er tilstrekkelig.

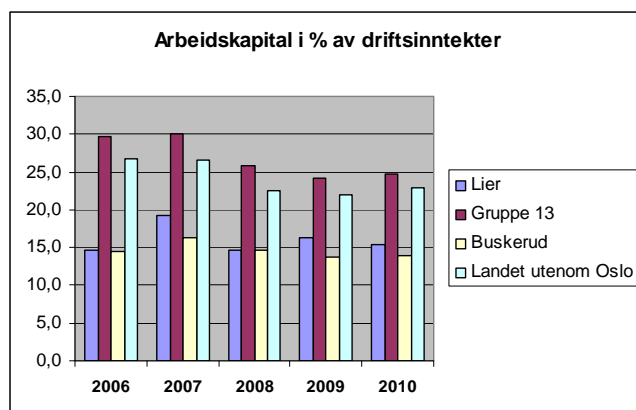
Likviditetsanalyse	Anbefaling	2010	2009	2008	2007	2006
Likviditetsgrad 1: OML/KG	>2	2,2	2,0	1,8	2,3	1,9
Likviditetsgrad 2: (Likvider + KF)/KG		1,6	1,4	1,5	2,0	1,7
Likviditetsgrad 3: Likvider/KG	>1	1,1	1,0	1,2	1,7	1,5
Likvider i forhold til driftsinntektene		15,0 %	16,2 %	21,3 %	25,6 %	23,7 %

Det har vært en positiv utvikling i likviditeten etter et svakt år i 2008. Lier kommune har en tilfredsstillende likviditet på et nivå som tilsvarer anbefalingene.

Det viktigste enkeltforholdet som påvirker den daglige likviditet er tidspunktet for låneopptak til finansiering av investeringsprosjekter. I årsbudsjettene er det nå forutsatt at deler av låneopptaket gjøres i løpet av budsjettåret, ikke ved utgangen av hvert år som tidligere. Når forskyvning av låneopptak ikke lenger gir handlingsrom, må andre tiltak som styrker likviditeten iverksettes.

Likviditetssituasjonen rapporteres til politisk nivå i forbindelse med tertial- og årsrapporteringen samt i forbindelse med budsjettarbeidet.

Arbeidskapitalen

Arbeidskapitalen (omløpsmidler minus kortsiktig gjeld) skal dekke kommunens daglige pengebehov. Dette er den faktoren som sterkest påvirker likviditetsutviklingen. Arbeidskapitalen sank noe i 2010.

FOND

Fondsmidlene er penger kommunen har reservert for fremtidige formål. Utviklingen bestemmes av hvor mye som avsettes og hvor mye som brukes til årets drifts- og investeringsformål.

Tabellen under viser hovedtallene for fondene:

1000 kr	Beholdning 2009	Avsetning 2010	Bruk 2010	Beholdning 2010	Endring netto kr
Disposisjonsfond	20 024	9 025	6 062	22 987	2 963
Ubundne investeringsfond	2 424	2 715	4 740	399	-2 025
Bundne driftsfond	25 877	5 524	6 115	25 286	-591
Bundne investeringsfond	16 983	7 931	2 513	22 401	5 418
Sum	65 308	25 196	19 431	71 073	5 765

ANDRE EGENKAPITALKONTI

1000 kr	Beholdning 2009	Beholdning 2010	Endring netto kr
Regnskapsmessig mindreforbruk	0	0	0
<i>Herav:</i>			
<i>Regnskapsoverskudd 2007</i>	0	0	0
Regnskapsmessig merforbruk	0	0	0
<i>Herav:</i>			
<i>Tidl. års regnskapsunderskudd</i>	0	0	0
Udisponert i inv.regnskap	4 796	1 103	-3 693
Udekket i inv.regnskap	0	0	0
Endringer i regnskapsprinsipp	2 633	2 633	0

Avsetninger til fond

Virksomhet/område	Til bundet fond	Til disp.fond	Begrunnelse
Fellesposter skole	99 351,49		Kulturelle skolesekken
Barnehager felles	71 763,00		Kompetansemidler
Barnehager felles	214 376,00		Statstilskudd private barnehager
Kultur og fritid	50 000,00		Utstyknings Høvik skole
Kultur og fritid	69 340,00		Miljøfyrtårnarrangementer
Hjemmetjenesten	250 000,00		Modellutprøving psykolog
Sosialtjenesten	750 000,00		Tiltak rus
Sosialtjenesten	619 543,75		Boligtilskudd fra Husbanken
Landbruksforvaltningen	438 207,00		Tilskudd fra deltakerkommunene
Landbruksforvaltningen	3 014,37		Kommunalt viltfond
Habilitering	118 307,00		Prosjekt frisk fritid
Planseksjonen	2 516 076,50		Tilskudd vedr. tilsyn små avløpsanlegg
Rådmannsteamet	177 128,00		Fri rettshjelp tilskudd fra staten
Sektor Samfunn	88 000,00		Folkehelseprosjektet
Stab/støtte	29 698,00		Opplæringsstøtte psykiatri
Egge skole	6 000,00		Ungdommens kommunestyre
Tranby skole	19 000,00		Ungdommens kommunestyre
Hegg skole	4 500,00		Ungdommens kommunestyre
Sum	5 524 305,11	0	
Herav disposisjon i regnskapet	5 524 305,11	0	
Disponeringer med utg.pkt. i budsjett	0	0	
Totalt regnskapsført	5 524 305,11	0,00	

Til disposisjonsfond må finansieres av regnskapsresultatet

Tidsforskyvning i tiltak medførte at 1,23 mill kr. av midler til omstilling-/strukturtiltak og felles kompetansetiltak ikke ble benyttet i 2010. For å overføre disse midlene til 2011 kreves eget vedtak.

I den situasjon kommunen er i mener Rådmannen det er viktig å ha midler til rådighet for å møte behov i forhold til omstilling-, struktur- og kompetansetiltak. Rådmannen foreslår at ubenyttede midler i 2010 bevilges opp i 2011 med inndekning fra generelt disposisjonsfond. Generelt disposisjonsfond vil etter bevilgningen utgjøre 9,9 mill kr.